

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): mín
Arrieta: tʃilintʃue (?), *mijn
Bakio: mín
Bermeo: *mín
Berriz: mijñ
Bolibar: mǐñ
Busturia: mín
Dima: mín
Elantxobe: mín
Elorrio: mín
Errigoiti: míⁿ
Etxebarri: mín
Etxebarria: mǐñ
Gamiz-Fika: mǐñ
Getxo: ímbel (?), *kampaníka mim
Gizaburuaga: mín
Ibarruri (Muxika): úntse, *mín
Kortezubi: mín
Larrabetzu: mín
Laukiz: mín
Leioa: mí
Lekeitio: mín
Lemoa: mín
Lemoiz: mín
Mañaria: mijñ
Mendata: mín
Mungia: mín
Ondarroa: mín
Orozko: ářanmin
Otxandio: mín
Sondika: mín
Zaratamo: mín
Zeanuri: mǐñe
Zeberio: mín
Zollo (Arrankudiaga): mín
Zornotza: ařámin

Araba

Aramaio: mín

Gipuzkoa

Aia: miñgáñ
Amezqueta: miñgéñ
Andoain: miñgá:ñ
Araotz (Oñati): mín
Arrasate: mín

Arroa (Zestoa): méi
Asteasu: kampán¹lá (?), *miñgáñ
Ataun: miñgáñ
Azkoitia: miñgáñ
Azpeitia: mǐñe
Beasain: mí
Beizama: mistó
Bergara: mijñ
Deba: miñgáñ
Donostia: miñgáñ
Eibar: mǐñ
Elduain: miñgá:ñ
Elgoibar: mǐñ
Errezil: miñgéñ
Ezkio-Itsaso: miñgáñ
Getaria: tʃilíná, tʃilíná, *miñgáñ
Hernani: miñgáñ
Hondarribia: miñgáñ
Ikaztegieta: péndulo, miñgáñ
Lasarte-Oria: miñgáñ
Legazpi: tʃintʃármijñ
Leintz Gatzaga: mín, ařánmin
Mendaro: míñ
Oiartzun: mi⁹gáñ
Oñati: mín
Orexa: míri, miñgáñ
Orio: pendolá, *miñgáñ
Pasaia: *xoalémíngáñ
Tolosa: miñgáñ
Urretxu: miñgáñ
Zegama: miñgáñ

Nafarroako Foru Komunitatea

Aburregaina / Aburrea Alta: mía
Alkots: miñgáñe (mark.)
Aniz: miñgéñ
Arbizu: fálemí:, mǐñá (mark.)
Beruete: miñgáñ
Donamaria: joálmí
Dorrao / Torrano: mí:
Erratzu: galámi
Etxalar: jó⁹lmé
Etxaleku: fálemié, mié (mark.)
Etxarri (Larraun): mí:á
Eugi: mí:
Ezkurra: mié
Gaintza: mirí
Goizueta: mi⁹gáñá

Igoa: mí:
Jaurrieta: mí, tsintseñiarém mía (mark.)
Leitza: mi:é
Lekaroz: galbóñ
Luzaide / Valcarlos: míñ
Mezkiritz: mí
Oderitz: xoálemín
Suarbe: tʃintʃe
Sunbilla: mǐñá
Urdiain: mí:, fárami:já (mark.)
Zilbeti: goále mí:
Zugarramurdi: gáremí

Lapurdi

Ahetze: mí
Arrangoitze: mihí
Azkaine: miñá (mark.)
Bardoze: míñia (mark.),
jwáremíñia (mark.)
Beskoitze: míñi
Donibane Lohizune: mí
Hazparne: joáremíñi
Hendaia: mí
Itsasu: míñi
Makea: míñi
Mugerre: joaremiñi
Sara: yoaremiñ
Senpere: mí
Urketa: míñi
Uztaritze: joaremiñi

Nafarroa Beherea

Aldude: mí
Arboti: míñi
Armendaritze: míñi
Arnegi: joáremiñ
Arrueta: míñi
Baigorri: joaremiñi
Bastida:
Behorlegi: míñi
Bidarra: míñi
Ezterenzubi: míñi, jwáremiñia (mark.)
Gamarte: míñi
Garrúze: míñi
Irisarri: míñi
Izturitze: míñi
Jutsi: míñi
Landibarre: joáremiñia (mark.), míñi

Larzabale: míñi
Uharte Garazi: míñi

Zuberoa

Altzai: míñi
Altzürükü: mǐñi
Barkoxe: mǐñi, tsintsárimǐñi
Domintxaine: míñi, míñi tʃintʃarí
Eskiula: mǐñi, sintsarímǐñi
Lorraine: tʃintʃarímǐñi
Montori: míñi a (mark.)
Pagola: mǐñi, sintsarímǐñi
Santa Grazi: mǐñi, tsintsarímǐñi
Sohüta: míñi
Urđiñarbe: míñi
Ürrüstoi: míñi

747. Mapa: badajo / battant / bell clapper

GALDERA: 26220; ALEANR: XI, 1550

	txiliñ
	txiñtze
	mizto
	untze
	galboiñ
	pendola
	mingaiñ
	miri
	mihi / min
	kanpanilla
	inbel
	joalemin
	zintzarrimihi
	arranmin
	farami
	kampanilla min

- **Lematizazioa:** Yoaremihi, falemi edo arranmin hitz elkartuetan, mihi, mi ala min aldaerari dagokiona zaindu da, ez hitz elkartuaren lehen atala. Zuberoan agertzen diren sudurkariak ez dira kontuan hartu superleman.

- Toki gehienetako lekukoek diotenaren arabera, abereen adar muturrez egiten ziren adar-mihiak; hortik goiti, Zugarramurdi behor letaginez, Abaurregainean ezpelez, Urdiñarben eta Altziurükün ardién hankahezurraz, Larrainen izeiz...

- Joareak ateratzen dituen hots mailak bildu dira Arbotin: "tillin-tillin" hots arina, "tulun-tulun" hots mutuagoa, "tolo-tolo" arras mutua.

Etxebarría: mugatuan "mí:ñe" ebaki du, "-i-" luzaturik.
Zestoa: *Barrúkuai ez; gúe amáma zaná k esán oi ziyón, béai dánai "txilñia", ótsa atéatze zundá.*

Beizama: *Torréko kanpáian e, émen ezta esáten mingáñik, "miztúa".*

Goizueta: *... telínka-telínka, orrek eraitten du sóñua, mingáña...*

Mugerre: *Zaldien hortzak, hek soinu pollitoo emaiten zuten.*

Altziurükü: *Mihia, ah, hoi arresen eta zea, gibe leko phernak, eta gibe leko eztiütziützi hun, aitzineko eztiützi bibil, eta gibe leko aldiz bibil-bibil.*

Montori: *Hezürrez eta behi-adarrez e batüzü, bena nahi badüzü metale hürrün-hürrünkai, behar zü izeia; khantila müthüxka düzü, bena hürrün entziütoko izeimihia behar zü.*